

DIZAJNY

““
Dizajn predstavuje vzhľad výrobku alebo jeho časti. Ide o vonkajšiu úpravu, ktorá spočíva v znakoch, ako sú línie, obrysy, farby, tvar, štruktúra alebo materiál samotného výrobku, či jeho zdobenie.
””

1. Cieľ projektu

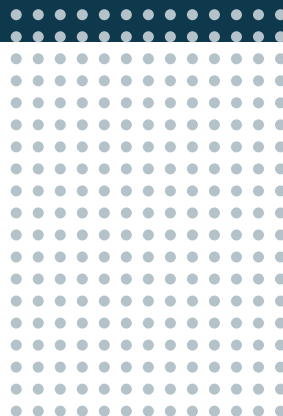
ÚPV SR sa bude v roku 2022 intenzívne venovať významu ochrany a registrácie dizajnov na národnej i nadnárodnej úrovni (dizajn Spoločenstva).

Cieľom našej aktivity je nadviazať a rozvíjať intenzívnu spoluprácu s kľúčovými partnermi, chceme pomáhať zvýšiť ochranu dizajnov na Slovensku a zároveň poukázať na význam slovenských dizajnérov a dizajnérskeho firiem, ale aj na hodnotu dizajnov vo všeobecnosti.

Úloha ÚPV SR v rámci ochrany dizajnov

ÚPV SR je ústredným orgánom štátnej správy, ktorý v rámci svojich kompetencií vedie register dizajnov a vykonáva niektoré konania v súvislosti s právnou ochranou dizajnov. V rámci svojej činnosti buduje povedomie o význame dizajnovej ochrany, ktorú približuje jednotlivým dizajnérom, školám/fakultám a ich odborom zameraným na dizajn. Inštitúcie a jednotlivci nás môžu osloviť v rámci prediagnostiky priemyselných práv, prostredníctvom ktorej im odborne a bezplatne poradíme.

2. Čo je dizajn (základné informácie o dizajne)

Dizajn predstavuje vzhľad výrobku alebo jeho časti. Do registra dizajnov si môžete dať zapísať dizajn, ktorý je nový a odlišuje sa od dizajnov, ktoré sme mohli vidieť u iných výrobcov. Predovšetkým má špecifické znaky, ktorými sú línie, obrysy, tvar, farby, štruktúra alebo materiál.

Dizajn je spôsobilý na ochranu:

- pokiaľ je nový a
- má osobitý charakter, ktorý nie je kopírovaním akéhokoľvek predošlého dizajnerskeho počinu v danej oblasti.

Uvedené podmienky musí spĺňať podľa zákona o dizajnoch.

Dizajn zapísaný v registri úradu dokáže vytvoriť pridanú hodnotu pre firmy a zvýšiť atraktivitu produktu v očiach potencionálneho záujemcu. Ochrana dizajnov je významnou súčasťou obchodnej stratégie, pretože zápisom v registri stúpa trhovú hodnotu dizajnu, čím dokáže zvýšiť celkové imanie spoločnosti a predstavuje tak dôležitú zložku majetku

spoločnosti. Zároveň sa majiteľ zapísaného dizajnu stáva jeho výlučným vlastníkom. Môže sa domáhať zákazu používania dizajnu neoprávnenými osobami, či dokonca kopírovanie dizajnu tretími osobami sa môže stať trestným.

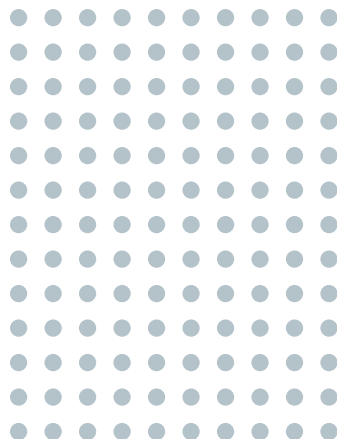
Na aký dizajn nemožno udeliť ochranu?

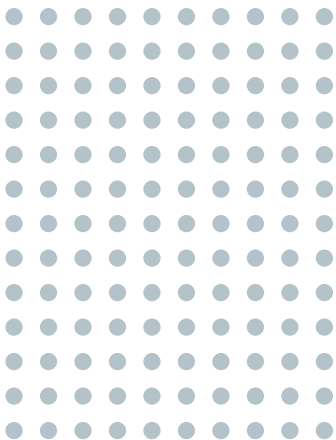
Úrad nezapíše do registra dizajn, ktorý je v rozpore s verejným poriadkom alebo dobrými mravmi a rovnako nezapíše ani dizajn, ktorý, zjednodušene povedané, nesie podobné vonkajšie znaky s dizajnom, ktorý už bol sprístupnený verejnosti uvedením na trh alebo zápisom do registra.

3. Praktické dôvody registrácie dizajnu, sedem dôvodov, prečo si chrániť dizajn.

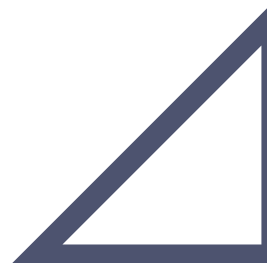
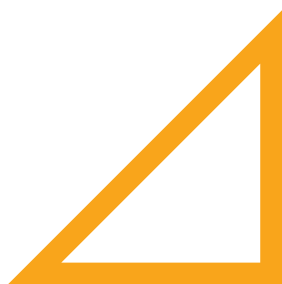
1. Zápisom v registri môže majiteľ dizajnu **zabrániť konkurencii kopírovať a napodobňovať** dizajn a následne si posilniť konkurenčnú pozíciu na trhu.
2. **Majiteľ registráciou získava výlučné právo** využívať dizajn, môže udeliť súhlas na jeho používanie, **môže previesť dizajn** na inú osobu a pýtať za to odplatu alebo má právo zriadiť k zapísanému dizajnu záložné právo.
3. **Registrovaný dizajn zvyšuje hodnotu majetku spoločnosti** – čím je dizajn úspešnejší, tým je hodnotnejší pre firmu.
4. Dizajn výrobku **je charakteristickým znakom firmy** – je zapísaný v podvedomí klientov.
5. Zápis hodnotného dizajnu **prispejeva k dosiahnutiu návratnosti investícií**, ktoré boli vynaložené na vytvorenie a uvedenie príslušného výrobku na trh – **ZÁPIS ZVYŠUJE VÁŠ ZISK!**
6. Chránený dizajn môže **byť predmetom licencie za úhradu**. Poskytnutie licencie umožňuje vstup na trhy, na ktoré by za iných okolností majiteľ nemal dosah.
7. Zápis dizajnu podnecuje spravodlivú súťaž a poctivé obchodné praktiky, ktoré spätne podporujú výrobu a širokú škálu esteticky príťažlivých výrobkov.

4. Právne výhody

- V prípade súdneho sporu a vymáhania práv súd neskúma platnosť už zapísaného dizajnu (na rozdiel od vymáhania autorského práva, kde sa posudzuje existencia autorských práv),
- kopírovanie dizajnu môže viesť nielen k postihu v súkromnoprávnej rovine, ale aj k administratívnym sankciám, dokonca aj k trestnoprávnym postihom,
- zapísaný dizajn sa stáva **predmetom práv a oce- nitelňou hodnotou**, t. j. súčasťou majetku firmy.

5. Proces registrácie v kocke

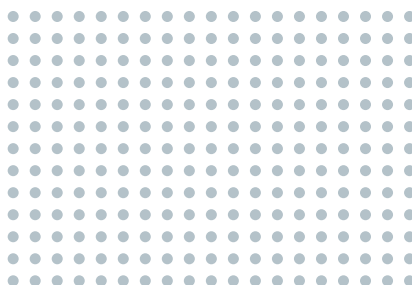
Ochrana na národnej úrovni – Slovensko

Prihláška dizajnu sa smeruje ÚPV SR ako ústrednému orgánu štátnej správy, v ktorého pôsobnosti je viesť konanie o prihláške dizajnu a ktorý aj vedie register dizajnov. Zápis poskytuje žiadateľovi ochranu výlučne na území Slovenskej republiky.

Prihláška dizajnu musí obsahovať:

- vyplnenú žiadosť o zápis do registra s formálnymi náležitosťami, ako sú napr. názov dizajnu, údaje o prihlasovateľovi, zatriedenie dizajnu a pod.,
- určenie výrobku, v ktorom je dizajn stelesnený alebo na ktorom je použitý,
- vyobrazenie každého dizajnu, o ktorého zápis sa žiada v prihláške a z ktorého možno jednoznačne rozoznať podstatu dizajnu,
- doklad o nadobudnutí práv a
- doklad o nadobudnutí práva na dizajn, ak prihlasovateľ nie je pôvodcom dizajnu.

Akým spôsobom je možné zabezpečiť ochranu logotypov a grafických návrhov?

Ak ide o grafický návrh výrobku, pri splnení podmienky novosti a osobitého charakteru je možná ochrana dizajnom, prípadne vo vzťahu k tovarom a službám aj priestorovou ochrannou známkou.

Ak ide o umelecké dielo, ktoré spĺňa podmienky zápisu podľa zákona o dizajnoch, to možno zapísať prostredníctvom práva priemyselného vlastníctva v ÚPV SR. Na druhej strane umelecké diela spadajú pod ochranu garantovanú autorským právom, a preto je potrebné sa vždy individuálne zamyslieť, či je možná ochrana prostredníctvom obidvoch zákonov.

Platnosť zapísaného dizajnu je päť rokov odo dňa podania prihlášky. Na základe žiadosti majiteľa zapísaného dizajnu sa platnosť dizajnu predĺži najviac štyrikrát vždy o päť rokov až na celkovú dobu ochrany 25 rokov odo dňa podania prihlášky.

Ochrana na území Európskej únie

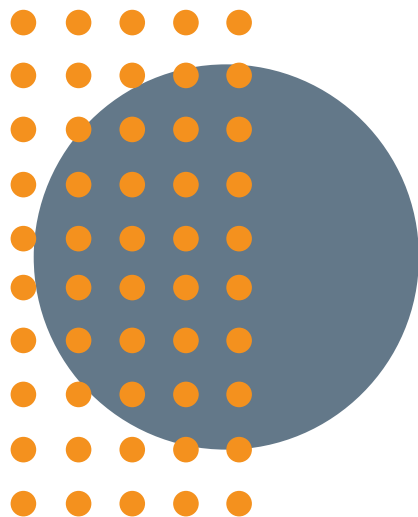
Pre potreby ochrany dizajnu na širšom území, než je územie národného štátu, bol vytvorený jednotný systém, ktorý zabezpečuje ochranu na celom území Európskej únie. Takýto druh ochrany zabezpečuje Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO).

Pred komercializáciou svojho dizajnu môže žiadateľ v EUIPO získať zapísaný dizajn Spoločenstva alebo dizajn priamo komercializovať bez zapísania a spoľahnúť sa na tzv. právo nezapísaného dizajnu Spoločenstva. Možnosť, ktorú si napokon vyberie, závisí od zvolenej stratégie a potreby prihlasovateľa.

V zmysle zákonodarstva EÚ by dizajn Spoločenstva mal čo najviac slúžiť potrebám všetkých sektorov priemyslu EÚ. Niektoré z týchto sektorov vytvárajú veľké počty dizajnov pre výrobky často s krátkym trhovým životom, kde ochrana bez prekážky zápisných formalít je výhodou a dĺžka ochrany má menšiu závažnosť (pre tieto prípady slúži nezapísaný dizajn Spoločenstva). Na druhej

strane existujú priemyselné sektory, ktoré si cenia výhody zápisu z dôvodu väčšej právnej istoty, ktorú poskytuje, a ktoré vyžadujú možnosť dlhodobej ochrany zodpovedajúcej predvídateľnému trhovému životu ich produktov (pre tieto prípady slúži zapísaný dizajn Spoločenstva).

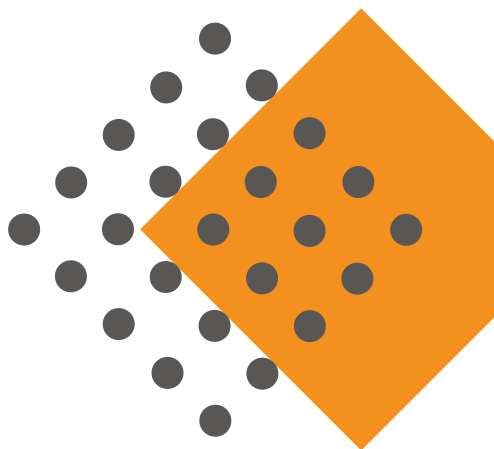

Zapísaný dizajn Spoločenstva sa od nezapísaného líši v dĺžke trvania ochrany.

Zapísaný dizajn Spoločenstva má platnosť päť rokov odo dňa podania prihlášky a možno ju v päťročných intervaloch predlžovať na maximálne 25 rokov.

Nezapísaný dizajn Spoločenstva je chránený počas troch rokov odo dňa, kedy bol prvýkrát predstavený verejnosti na území Európskej únie. Po uplynutí troch rokov ochranu nemožno predĺžiť. Predstavenie verejnosti sa nazýva sprístupnenie. Sprístupniť dizajn a vedieť to preukázať, je pre jeho ochranu rozhodujúce.

Zapísaný aj nezapísaný dizajn Spoločenstva požíva ochranu vo všetkých krajinách Európskej únie.

6. Proces konania o zápise dizajnu a Fast Track dizajny (zrýchlený postup zápisu dizajnu do registra)

ZRÝCHLENÝ POSTUP ZÁPISU DIZAJNU DO REGISTRA

ÚRAD
PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1

Podanie elektronickej žiadosti na portáli elektronických služieb <https://mef.indprop.gov.sk/ipointupv/pages/Default.aspx>

2

Elektronická schránka na slovensko.sk aktivovaná na doručovanie.

3

Vyobrazenie vo formáte .jpg s rozlíšením 300 dpi a s najkratšou stranou minimálne 8 cm.

4

Doklad o práve prednosti súčasťou podanej prihlášky (v prípade uplatneného prioritného práva).

5

Na určenie výrobku sa použije aplikácia na adrese <https://euipo.europa.eu/designclass/>

6

Poplatok zaplatený najneskôr do 5 pracovných dní od odoslania potvrdenia o podaní.

pokyn na zápis dizajnu do registra

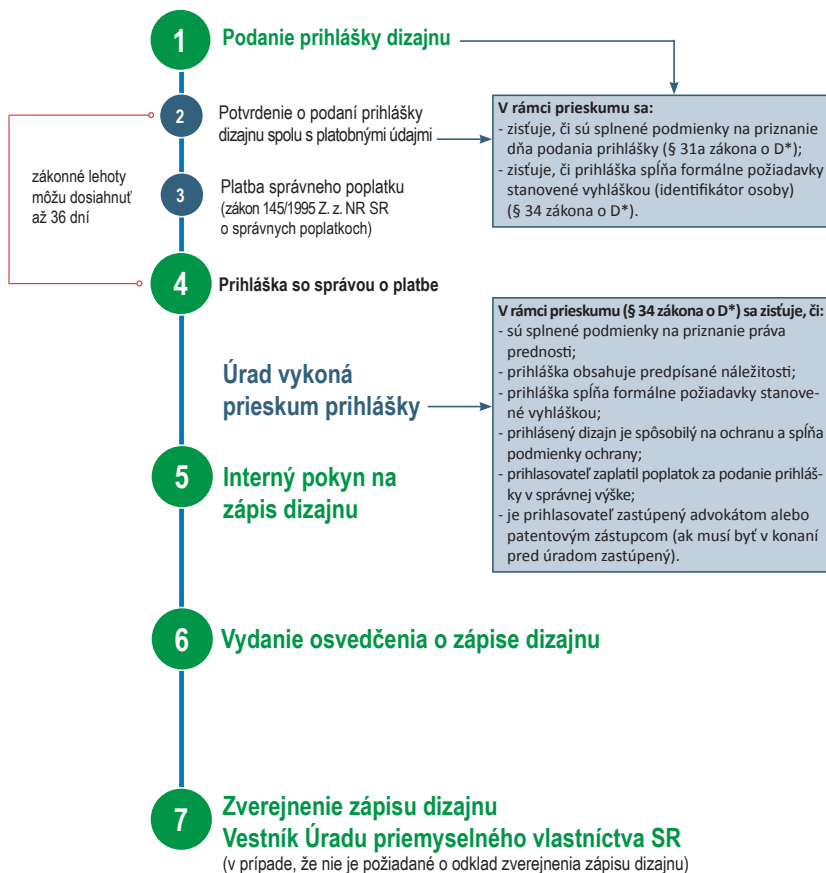
V prípade, že budú dodržané uvedené podmienky, naši kolegovia vykonajú prieskum prihlášky v krátkom čase a v prípade, ak nezistia formálne alebo vecné nedostatky, napr. že prihlásený dizajn nie je nový alebo nemá osobitý charakter alebo je v rozpore s dobrými mravmi, prípadne vyobrazenia dizajnu nebudú vyhovovať podmienkam stanoveným vo vyhláske, predmet takejto prihlášky sa **zapíše do registra ÚPV SR spravidla v lehote 45 pracovných dní od dátumu jej podania.**

V prípade nedodržania stanovených podmienok zrýchleného konania zápisu dizajnu Úrad priemyselného vlastníctva SR nemôže zaručiť, že zápis dizajnu sa vykoná v uvedenej lehote. Zrýchlený postup sa môže overiť vo webregistri úradu kliknutím na protokol príslušnej prihlášky. Ak sa v protokole zobrazí položka **pokyn na zápis v lehote 30 pracovných dní od podania prihlášky**, znamená to, že predmetná prihláška **splnila podmienky zrýchleného postupu zápisu dizajnu.**

PROCES KONANIA O ZÁPISĚ DIZAJNU

Dizajnom sa rozumie vzhľad výrobku alebo jeho časti, spočívajúci najmä v znakoch línií, obrysov, farieb, tvaru, štruktúry alebo materiálov výrobku samotného, alebo jeho zdobení.

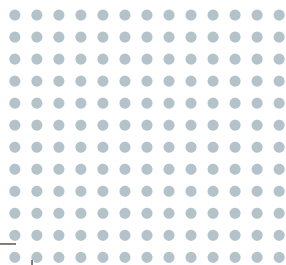

* zákon č. 444/2002 Z. z. o dizajnoch

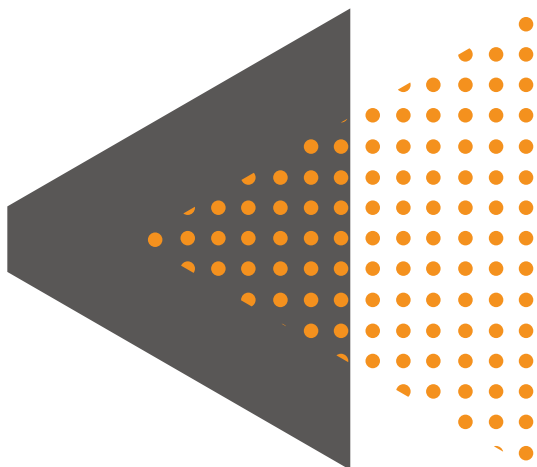
7. ODPORÚČANIA pre prihlasovateľa

- Prihlasovaný dizajn musí spĺňať podmienku novosti, a preto je vhodné, aby žiadateľ skôr, ako podá prihlášku dizajnu, nesprístupnil verejnosti predmet ochrany.
- Vyobrazeniu prihlasovaného dizajnu treba venovať zvýšenú pozornosť, pretože práve vyobrazenie definuje predmet a rozsah jeho ochrany. Na zdokumentovanie celkového tvaru výrobku sa odporúča priložiť viaceré pohľady.
- Vyobrazenie môže mať formu fotografie alebo nákresu, ale nie technického. Vyobrazenie musí poskytnúť jednoznačnú predstavu o vzhľade výrobku. Je potrebné sa vyvarovať rozmazaným fotografiám, prípadne nekонтрастnému pozadiu či iným veciam, ktoré nepatria do rozsahu ochrany.
- Na vyobrazenie dizajnu sa odporúča použiť formáty A6 až A4, v prípade podania prihlášky v papierovej forme, alebo formát .jpg s rozlíšením 300 dpi s najkratšou stranou minimálne 8 cm, v prípade elektronického podania prihlášky.
- Prihlasovateľ musí v prihláške dizajnu uviesť určenie výrobku, v ktorom je dizajn stelesnený. Na správne určenie je vhodné použiť výrazy uvedené v medzinárodnom triedení priemyselných dizajnov podľa Locarnskej dohody (<https://www.indprop.gov.sk/databazy-registre-a-triedenie/systemy-triedenia/triedenia-dizajnov>). Účelom určenia výrobku je zabezpečiť jednoznačnosť predmetu ochrany, teda či ide napr. o spotrebiteľské určenie alebo funkciu.

- V prípade potreby bližšieho vysvetlenia vyobrazení sa môže k prihláške uviesť opis (napr. na uľahčenie orientácie vyobrazení alebo pohľadov).
- Ak možno dizajny zatriediť do jednej triedy (napr. súpravy príborov, šperkov, kresiel), je vhodné podať hromadnú prihlášku dizajnu a uviesť skutočný počet dizajnov.
- Ak je zo strategických dôvodov potrebné uchovať dizajn v tajnosti, môže prihlasovateľ požiadať o odklad zverejnenia zápisu až na 30 mesiacov od vzniku práva prednosti.

8. NÁKLADY NA REGISTRÁCIU – Slovensko a EÚ

Náklady na registráciu sú zanedbateľné v pomere pridanej hodnoty!

ÚPV SR/Slovensko

- Podanie prihlášky pôvodcom alebo spolupôvodcami: **20 €**
- Podanie prihlášky iným prihlasovateľom ako pôvodcom alebo prihlasovateľmi, ktorí nie sú zhodní so spolupôvodcami: **40 €**
- Jednou prihláškou možno požiadať o zápis viacerých dizajnov s rovnakým účelom; za každý ďalší dizajn v hromadnej prihláške prihlásený pôvodcom: **10 €**
- Za každý ďalší dizajn v hromadnej prihláške prihlásený iným prihlasovateľom ako pôvodcom: **20 €**
- Poplatky za predĺženie platnosti zápisu dizajnu
  - od 100 € po prvý raz o päť rokov,
  - do 400 € po štvrtý raz o päť rokov
- Každé predĺženie platnosti sa opätovne spoplatňuje. Ak sa úkony a konania vykonávajú elektronickými prostriedkami, poplatky sa znižujú o 50 % z poplatku stanoveného sadzobníkom podľa zákona o správnych poplatkoch, najviac však **o 70 €**.

Ochrana je teritoriálne ohraničená, v prípade registrácie na Slovensku je ochrana platná len na území Slovenskej republiky.

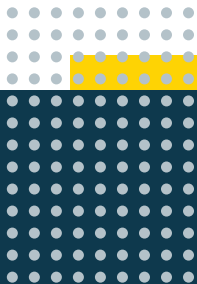
Náklady na registráciu – EÚ

- Poplatok za zápis a zverejnenie jedného dizajnu je 350 € na päť rokov ochrany.
  - RCD – zapísaný dizajn Spoločenstva vám ušetrí náklady na preklad a administratívu.
  - Systém dizajnov ponúka množstvomú zľavu. Pri hromadnej prihláške podliehajú poplatky za zápis 2. až 10. dizajnu zľave 50 % a od 11. dizajnu je výška poplatku za každý ďalší dizajn len 25 % základného poplatku.
- sa podieľajú vo výške 13,4 %. Pre inovačné podniky je dizajn významným obchodným aktívom, pomocou ktorého sa vytvárajú pracovné miesta a podporuje sa hospodársky rast. Z prieskumu EUIPO vyplýva, že malé a stredné podniky (MSP), ktoré vlastnia dizajny, majú o 17 % vyššie príjmy na zamestnanca ako MSP, ktoré nevlastnia žiadne práva duševného vlastníctva.

Ochrana je teritoriálne ohraničená, v prípade registrácie v EUIPO je ochrana platná v EÚ.

Odvetvia intenzívne využívajúce dizajny zamestnávajú v EÚ 11,9 % zamestnancov a na jej HDP

V prípade akýchkoľvek otázok nás
neváhajte kedykoľvek kontaktovať:

+421/48/43 00 131

infocentrum@indprop.gov.sk

indprop.gov.sk

Švermova 43, 974 04 Banská Bystrica 4